

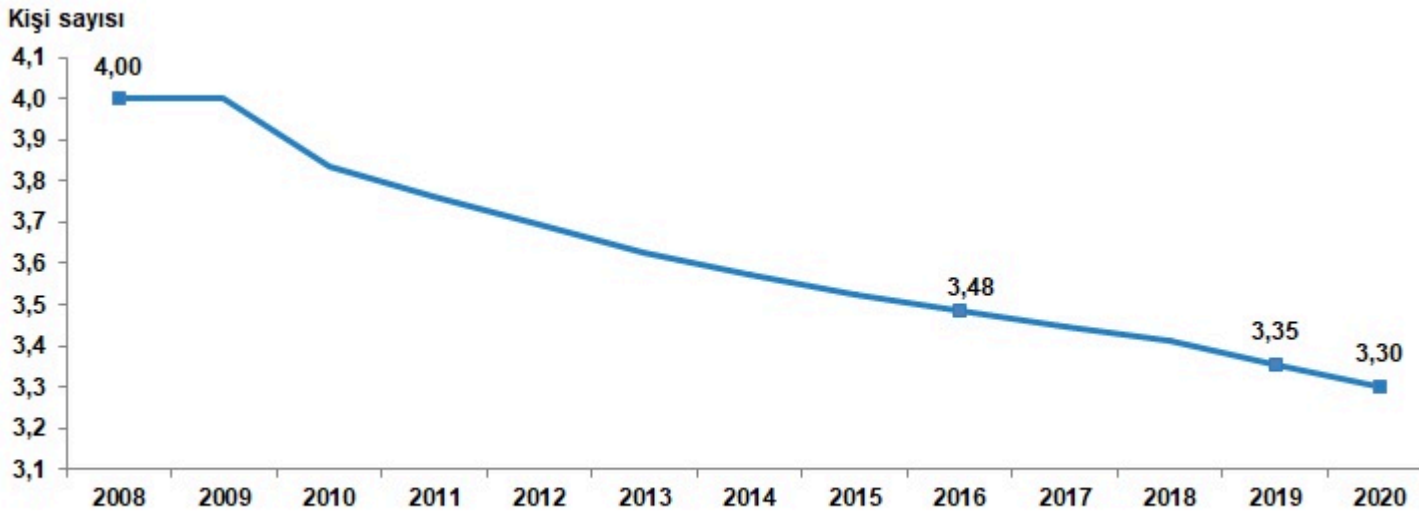
Sayı: 37251 06 Mayıs 2021 Saat: 10:00

İstatistiklerle Aile, 2020

Ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,30 oldu

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçlarına göre, Türkiye'de 2008 yılında 4 kişi olan ortalama hanehalkı büyüklüğünün azalma eğilimi göstererek 2020 yılında 3,30 kişiye düştüğü görüldü.

Yıllara göre ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2008-2020

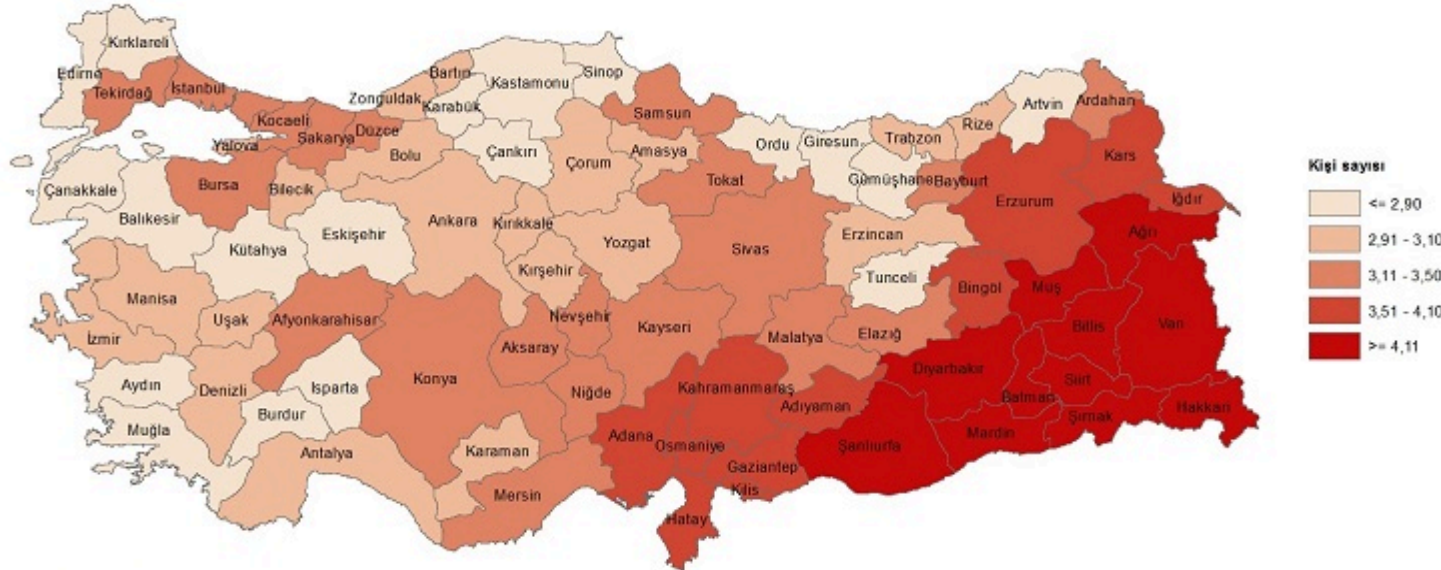

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2008-2020

Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il Şırnak oldu

Türkiye'de 2020 yılında ortalama hanehalkı büyüklüğünün en yüksek olduğu il, 5,75 kişi ile Şırnak oldu. Şırnak ilini 5,25 kişi ile Şanlıurfa ve 5,16 kişi ile Hakkari izledi. Ortalama hanehalkı büyüklüğünün en düşük olduğu il ise 2,61 kişi ile Çanakkale oldu. Bu ili, 2,66 kişi ile Tunceli ve 2,68 kişi ile Eskişehir izledi.

İllere göre ortalama hanehalkı büyüklüğü, 2020

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2020

Tek kişilik hanehalklarının oranı arttı

ADNKS sonuçlarına göre, 2014 yılında %13,9 olan yalnız yaşayan fertlerden oluşan tek kişilik hanehalklarının oranının 2020 yılında %17,9'a yükseldiği görüldü.

Hanehalkı tiplerine göre hanehalkı oranı, 2014-2020

	Toplam hanehalkı içindeki oranı						
Hanehalkı tipleri	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tek kişilik hanehalkı	13,9	14,4	14,9	15,4	16,1	16,9	17,9
Tek çekirdek aileden oluşan hanehalkı	67,4	66,9	66,4	66,1	65,3	65,1	65,2
Sadece eşlerden oluşan çekirdek aile	14,1	14,3	14,2	14,2	14,1	13,9	13,5
Eşler ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	45,7	44,8	44,0	43,5	42,3	42,0	42,0
Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	7,6	7,8	8,2	8,5	8,9	9,2	9,7
Baba ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	1,5	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,2
Anne ve çocuklardan oluşan çekirdek aile	6,1	6,2	6,5	6,7	7,0	7,2	7,5
En az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalkı	16,7	16,5	16,3	16,0	15,8	15,0	14,0
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalkı	2,1	2,2	2,4	2,5	2,8	3,0	2,8

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2014-2020

Tek çekirdek aile ve geniş aileden oluşan hanehalklarının oranında azalma görüldü

Tek çekirdek aile olarak ifade edilen, yalnızca eşlerden veya eşler ve çocuklarından veya tek ebeveyn ve en az bir çocuktan oluşan hanehalklarının oranında azalma olduğu görüldü. Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranı, 2014 yılında %67,4 iken 2020 yılında %65,2'ye geriledi. Diğer yandan geniş aile olarak tanımlanan ve en az bir çekirdek aile ve diğer kişilerden oluşan hanehalklarının oranı 2014 yılında %16,7 iken 2020 yılında %14'e düştü.

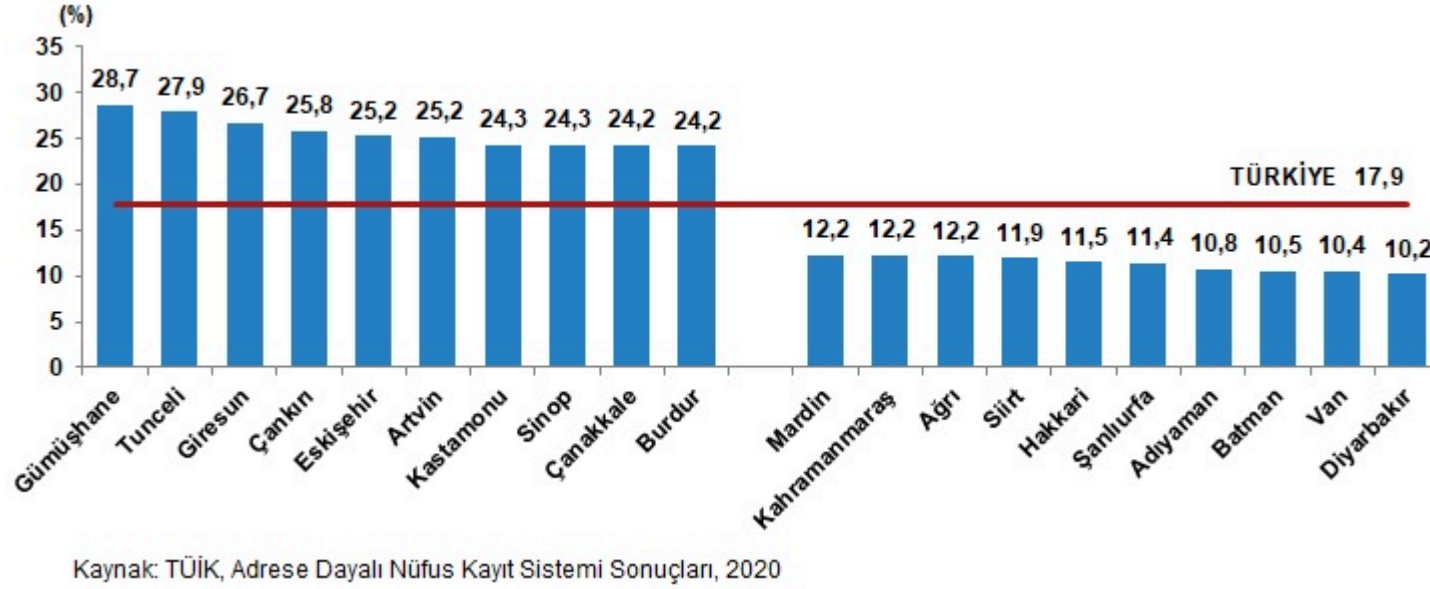
Çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranı arttı

Aralarında eş, anne-çocuk veya baba-çocuk ilişkisi olmayan fertleri içeren; diğer bir ifadeyle çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının oranında artış olduğu gözlemlendi. Söz konusu hanehalklarının oranı 2014 yılında %2,1 iken 2020 yılında %2,8'e yükseldi.

Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Gümüşhane oldu

İllere göre hanehalkı tipleri incelendiğinde, 2020 yılında tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek olduğu ilin %28,7 ile Gümüşhane olduğu görüldü. Gümüşhane ilini %27,9 ile Tunceli ve %26,7 ile Giresun izledi. Diğer yandan tek kişilik hanehalklarının oranının en düşük olduğu il ise %10,2 ile Diyarbakır oldu. Diyarbakır ilini %10,4 ile Van ve %10,5 ile Batman izledi.

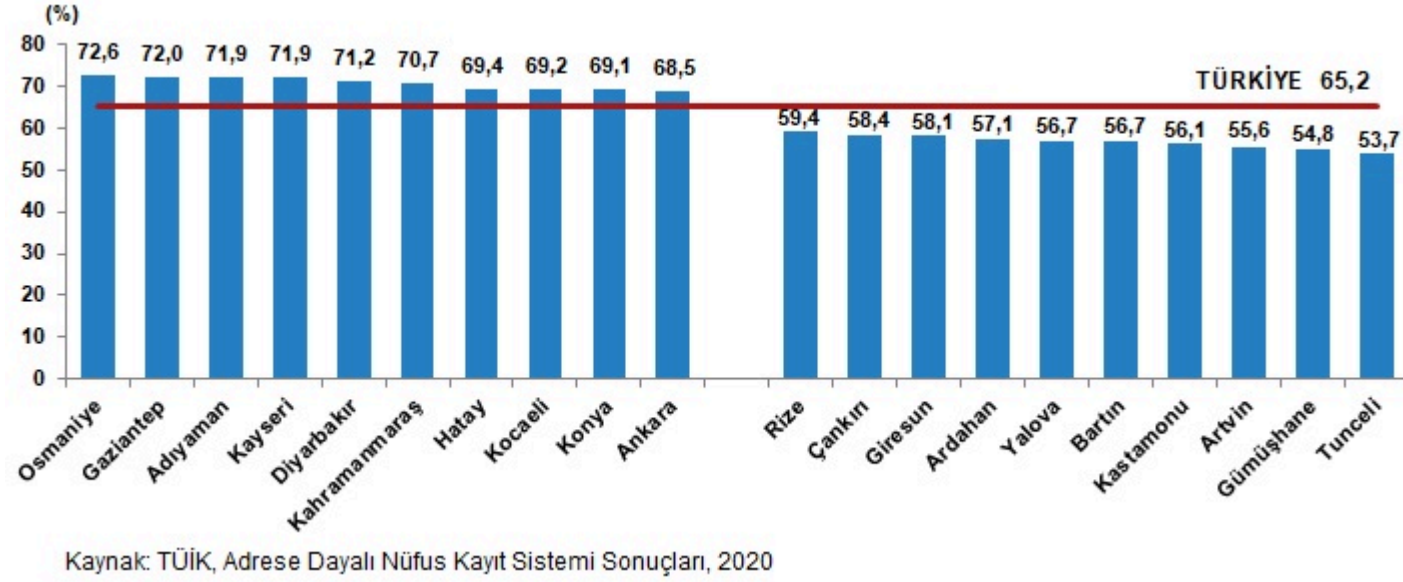
Tek kişilik hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2020

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Osmaniye oldu

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2020 yılında %72,6 ile Osmaniye oldu. Osmaniye ilini %72 ile Gaziantep, %71,9 ile Adıyaman ve Kayseri takip etti. Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en düşük olduğu il ise %53,7 ile Tunceli oldu. Tunceli ilini %54,8 ile Gümüşhane ve %55,6 ile Artvin izledi.

Tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2020

Hanehalklarının %9,7'sini tek ebeveyn ve çocukları oluşturdu

Türkiye'de 2020 yılında toplam hanehalklarının %9,7'sini tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalkları oluşturdu. Toplam hanehalklarının %2,2'sini baba ve çocuklardan oluşan, %7,5'ini ise anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oluşturduğu görüldü.

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Bingöl oldu

Tek ebeveyn ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2020 yılında %11,7 ile Bingöl oldu. Bu ili, %11,5 ile Adana ve Malatya illeri izledi. Bu oranın en düşük olduğu iller ise %7,1 ile Bitlis ve Ardahan, %7,2 ile Tokat oldu.

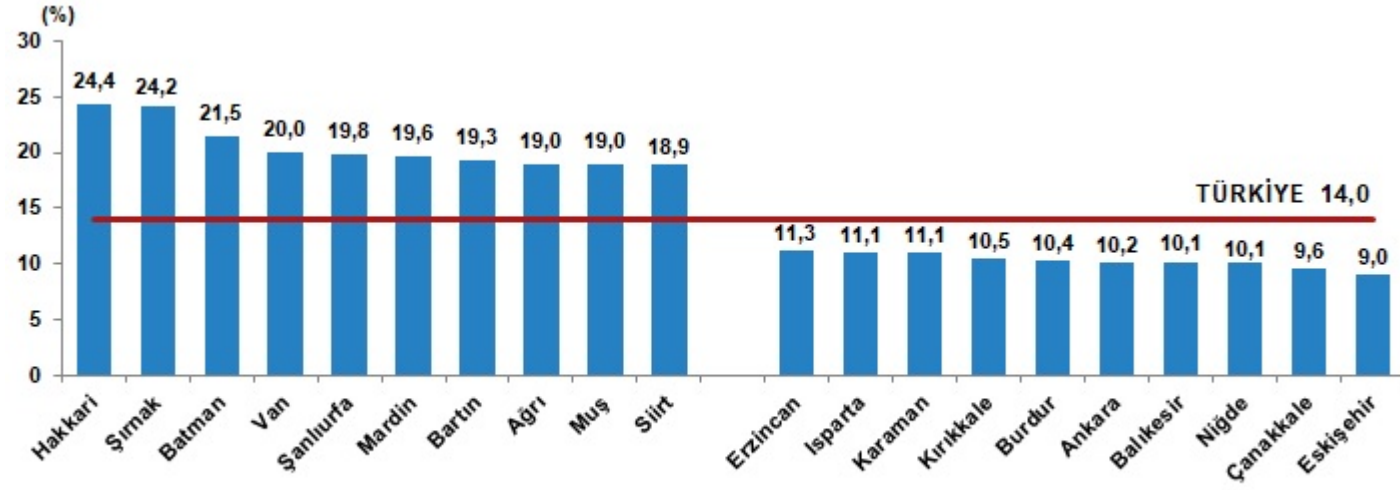
Toplam hanehalkları içinde anne ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, %9,2 ile Bingöl, %9 ile Adana ve %8,9 ile İzmir olurken, bu oranın en düşük olduğu iller ise %5 ile Ardahan, %5,5 ile Tokat, Bitlis ve Burdur oldu.

Diğer yandan, baba ve çocuklardan oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu iller, %3,8 ile Kilis, %3,1 ile Malatya ve %3 ile Trabzon olurken, bu oranın en düşük olduğu iller ise %1,6 ile Nevşehir ve Bitlis, %1,7 ile Kayseri, Adıyaman, Tokat, Sinop ve Kars oldu.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il Hakkari oldu

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek olduğu il, 2020 yılında %24,4 ile Hakkari oldu. Hakkari ilini %24,2 ile Şırnak ve %21,5 ile Batman izledi. Bu oranının en düşük olduğu il ise %9 ile Eskişehir oldu. Eskişehir ilini %9,6 ile Çanakkale ve %10,1 ile Niğde ve Balıkesir izledi.

Geniş aileden oluşan hanehalklarının oranının en yüksek ve en düşük olduğu ilk 10 il, 2020

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, 2020

Toplam resmi evlilikler içerisinde son evliliğinde akraba evliliği yapanların oranı %8,4 oldu

ADNKS sonuçlarına göre, 2020 yılında toplam resmi evlilikler içinde, son evliliğinde birinci dereceden kuzenleri ile akraba evliliği yapmış 16 ve üzeri yaştaki bireylerin oranı %8,4 oldu. Akraba evlilikleri akrabalık türüne göre incelendiğinde, akraba evliliği yapmış bireylerin %46,6'sının hala/dayı çocukları ile %27,2'sinin amca çocukları ile ve %26,2'sinin ise teyze çocukları ile evli olduğu görüldü.

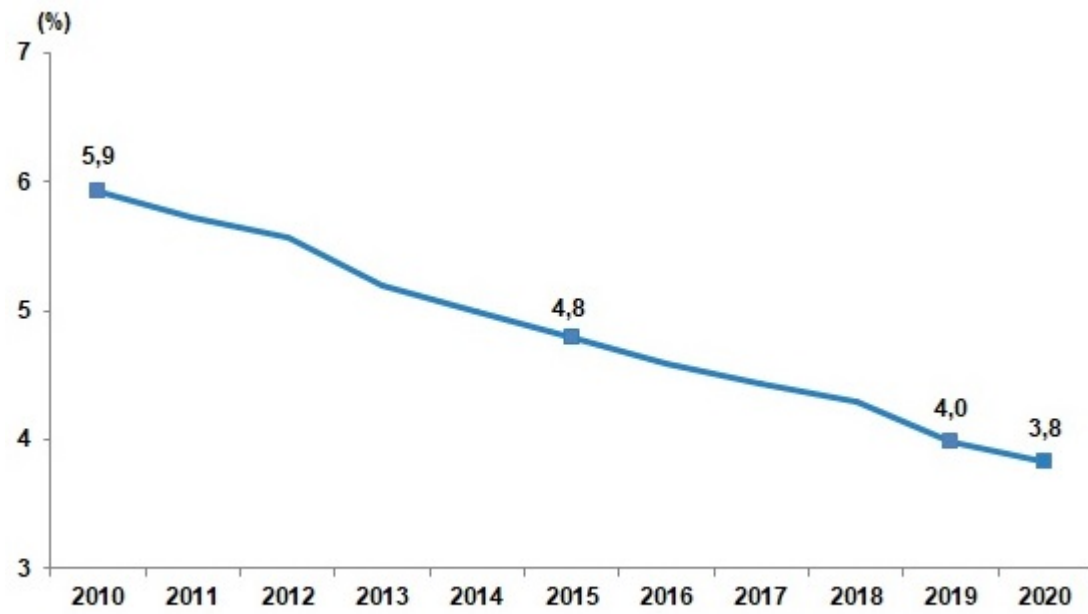
Akrabasıyla evli olan bireylerin en fazla olduğu il Mardin oldu

Toplam resmi evlenmeler içerisindeki akraba evlilikleri illere göre incelendiğinde, 2020 yılında toplam evli bireyler içinde son evliliğinde akraba evliliği yapmış 16 ve üzeri yaştaki bireylerin oranının en fazla olduğu il %20,6 ile Mardin oldu. Bu ili %18,3 ile Şanlıurfa ve %17,1 ile Diyarbakır izledi. Akraba evliliği yapmış bireylerin oranının en az olduğu il ise %1,1 ile Edirne oldu. Bu ili %1,5 ile Kırklareli ve %2 ile Çanakkale izledi.

Akraba evliliği oranı azaldı

Evlenme istatistikleri sonuçlarına göre, 2010 yılında gerçekleşen resmi evlenmelerin %5,9'unun akraba evliliği olduğu ve bu oranın sonraki yıllarda sürekli düşüş göstererek 2015 yılında %4,8, 2020 yılında ise %3,8 olduğu görüldü.

Yıllara göre akraba evliliği oranı, 2010-2020

Kaynak: TÜİK, Evlenme İstatistikleri, 2010-2020

Akraba evliliği 2020 yılında en fazla Şanlıurfa'da gerçekleşti

Akraba evlilikleri illere göre incelendiğinde, 2020 yılında gerçekleşen toplam resmi evlenmeler içindeki akraba evliliği oranının en yüksek olduğu ilin, %15,1 ile Şanlıurfa olduğu görüldü. Bu ili, %13,7 ile Mardin ve %12,6 ile Muş izledi. Akraba evliliği oranının en düşük olduğu ilin ise %0,5 ile Kütahya olduğu, bu ili %0,6 ile Çanakkale ve Edirne illerinin izlediği görüldü.

Bireyleri en fazla aileleri mutlu etti

Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2020 sonuçlarına göre, 18 ve üzeri yaştaki bireyler arasında kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini belirtenlerin oranı %69,7 oldu. Erkeklerin %74,9'u kendilerini en fazla ailelerinin mutlu ettiğini ifade ederken bu oranın kadınlar için %64,5 olduğu görüldü. Kendilerini en fazla çocuklarının mutlu ettiğini belirten erkeklerin oranı %9,2 iken kadınların oranı %20,7 oldu.

Babası vefat etmiş çocukların sayısı 269 bin 202 oldu

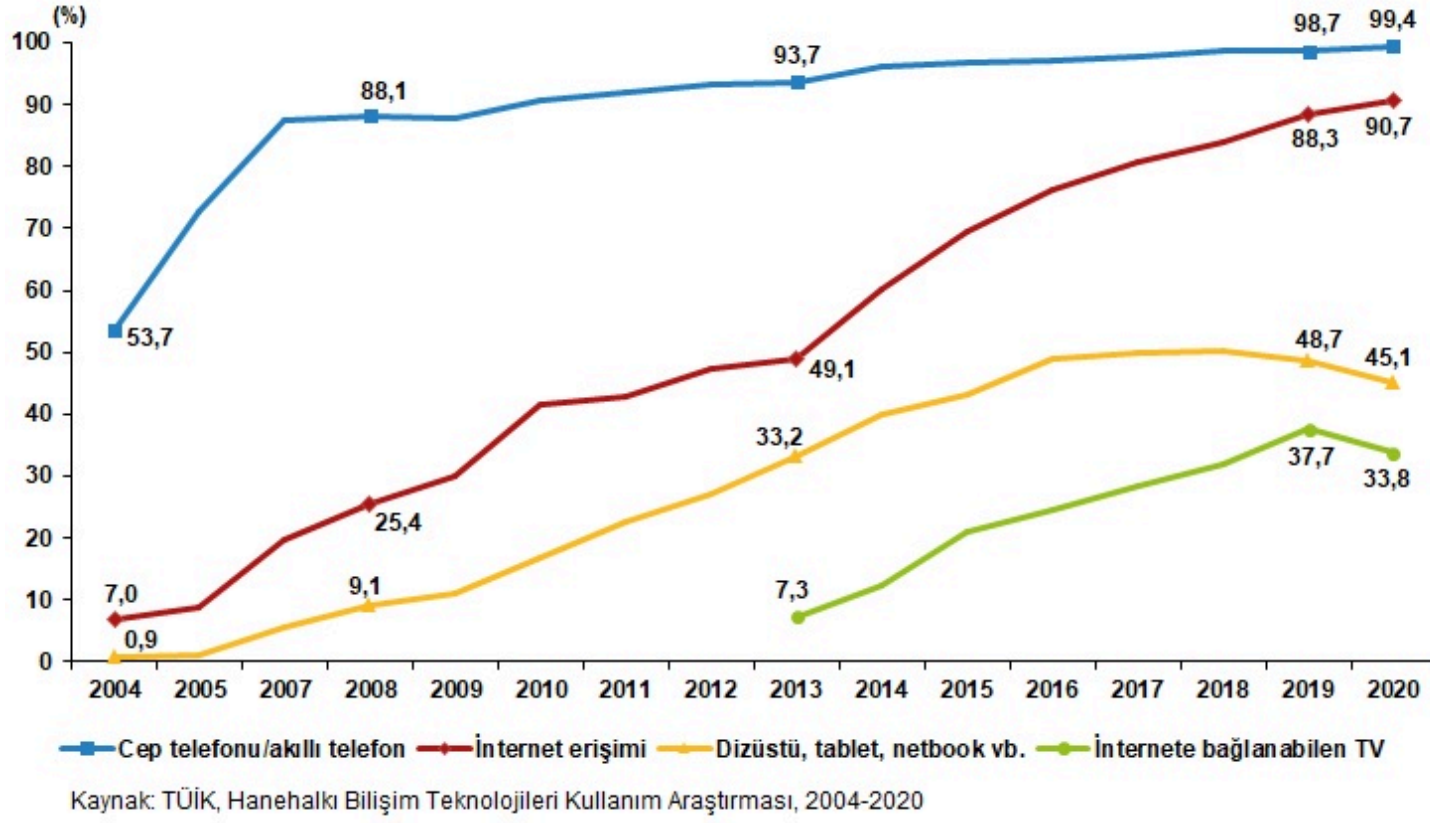
ADNKS sonuçlarına göre, 2020 yılında Türkiye'de toplam 22 milyon 750 bin 657 çocuk içerisinde babası vefat etmiş çocuk sayısının 269 bin 202, annesi vefat etmiş çocuk sayısının 80 bin 798, hem annesi hem babası vefat etmiş çocuk sayısının ise 4 bin 518 olduğu görüldü.

Cinsiyete göre incelendiğinde, babası vefat etmiş erkek çocuk sayısının 137 bin 843, kız çocuk sayısının 131 bin 359, annesi vefat etmiş erkek çocuk sayısının 41 bin 169, kız çocuk sayısının 39 bin 629, hem annesi hem babası vefat etmiş erkek çocuk sayısının 2 bin 328, kız çocuk sayısının 2 bin 190 olduğu görüldü.

Taşınabilir bilgisayar bulunan hanelerin oranı %45,1 oldu

Hanehalkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre, evden İnternete erişim imkânına sahip olan hanelerin oranı 2004 yılında %7 iken 2020 yılında bu oran %90,7 oldu. Diğer yandan hanelerde dizüstü, tablet, netbook gibi taşınabilir bilgisayar bulunma oranı %0,9'dan %45,1'e, cep telefonu/akıllı telefon bulunma oranı %53,7'den %99,4'e yükseldi. Bununla birlikte İnternete bağlanabilen televizyon bulunma oranı ise 2013 yılında %7,3 iken 2020 yılında %33,8'e yükseldi.

Hanelerde bilişim teknolojileri ve İnternet erişimi bulunma oranı, 2004-2020

Geniş ailelerin %27,7'sinin yoksulluk sınırının altında yaşadığı görüldü

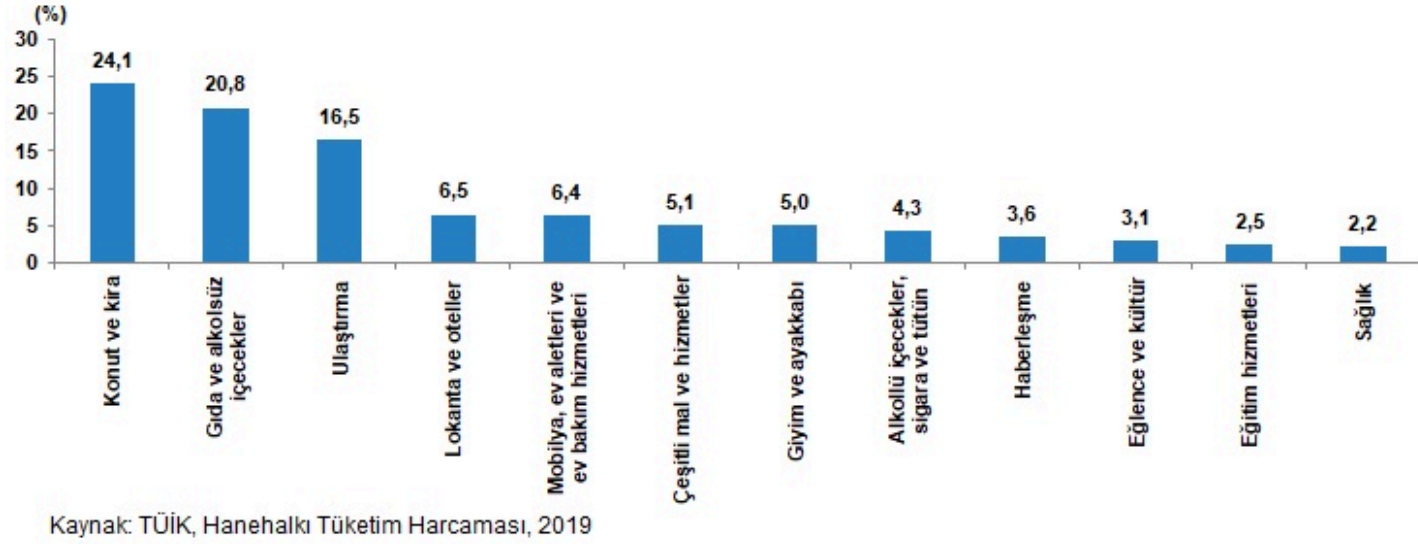
Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, eşdeğer hanehalkı kullanılabilir fert medyan gelirinin %60,0'ı dikkate alınarak belirlenen sınıra göre yoksulluk oranı 2019 yılında %21,3 olarak gerçekleşti.

Hanehalkı tipine göre yoksulluk oranı incelendiğinde ise tek kişilik hanehalklarının %12,3'ünün, tek çekirdek aileden oluşan hanehalklarının %20,3'ünün, geniş ailelerden oluşan hanehalklarının %27,7'sinin, çekirdek aile bulunmayan birden fazla kişiden oluşan hanehalklarının ise %14,1'inin yoksulluk sınırının altında yaşadığı görüldü.

Hanehalkları bütçelerinden en fazla payı konut ve kira harcamasına ayırdı

Hanehalkı bütçe araştırmasının 2019 yılı sonuçlarına göre, Türkiye genelinde hanehalklarının tüketim amaçlı yaptığı harcamalar içinde en yüksek payı %24,1 ile konut ve kira harcamaları alırken, ikinci sırayı %20,8 ile gıda ve alkolsüz içecek harcamaları, üçüncü sırayı ise %16,5 ile ulaştırma harcamaları aldı. Toplam tüketim harcamalarında en düşük payı alan harcama grupları ise %2,2 ile sağlık, %2,5 ile eğitim hizmetleri ve %3,1 ile eğlence ve kültür oldu.

Harcama türlerine göre hanehalkı tüketim harcamalarının dağılımı, 2019

Kendilerine ait bir konutta yaşayanların oranı %58,8 oldu

Gelir ve yaşam koşulları araştırması sonuçlarına göre, 2019 yılında konutun mülkiyet durumları incelendiğinde, fertlerin %58,8'inin oturduğu konutun kendilerine ait olduğu, %25,6'sının ise kiracı olduğu görüldü. Fertlerin %39,3'ünün 2019 yılında konutunda izolasyondan dolayı ısınma sorunu yaşadığı, %36,9'unun sızdıran çatı, nemli duvarlar, çürümüş pencere çerçevesi vb. nedenlerle sorun yaşadığı ve %26,1'inin trafik veya endüstrinin neden olduğu hava kirliliği, çevre kirliliği veya diğer çevresel sorunlar yaşadığı görüldü.

Bu konu ile ilgili bir sonraki haber bülteninin yayımlanma tarihi Mayıs 2022'dir.

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen özel yayın ya da haber bülteni yayımlamaya başlamıştır. Bu kapsamda, 15-21 Mayıs olarak belirlenen Aile Haftası'na özel olarak bu haber bülteni hazırlanmıştır.

Haber bülteninde, ülkemizdeki aile yapısını ortaya koyan temel istatistiklere yer verilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 15 Mayıs günü, 1994 yılından itibaren "Uluslararası Aile Günü" olarak kutlanmaktadır. Her yıl ailenin korunması ve güçlendirilmesi amacıyla bu güne özel belli temalara dikkat çekilmektedir. Uluslararası Aile Günü'nün bu yılki teması, "Aileler ve Yeni Teknolojiler"dir.

TS37251
